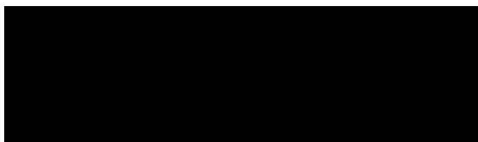

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2495196

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 13 februari 2019
Onderwerp Uw Wob-verzoek van 6 augustus 2018

Geachte

Op 26 november 2018 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen mijn besluit van 16 oktober 2018 met kenmerk 2369947. Met deze brief wordt op uw bezwaarschrift beslist.

Besluit

Ik verklaar uw bezwaarschrift ongegrond. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik u naar de overwegingen ten aanzien van het bezwaar.

Verloop van de procedure

Bij brief van 6 augustus 2018, ontvangen op 7 augustus 2018, heeft u mij op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om openbaarmaking van informatie over 'de mogelijkheid en praktijk van uitlevering naar de Verenigde Arabische Emiraten'.

U heeft de volgende documenten opgevraagd:

- De Memorandum of Understanding, daterend uit 2010, tussen Nederland en de Verenigde Arabische Emiraten, waarnaar wordt verwezen in het document van 7 oktober 2016, zijnde antwoorden op Kamervragen;
- Verslaglegging van de gesprekken die in 2014 hebben plaatsgevonden tussen het Nederlandse ministerie en het ministerie van de Verenigde Arabische Emiraten dat met justitiële samenwerking is belast, waar in de antwoorden op de Kamervragen eveneens naar wordt verwezen;
- Cijfers met betrekking tot de hoeveelheid af- en toegewezen uitleveringsverzoeken van en aan de Verenigde Arabische Emiraten.

Bij brief van 16 oktober 2018, kenmerk 2369947, is beslist op uw Wob-verzoek, waarbij ik deels aan uw verzoek tegemoet ben gekomen door openbaarmaking van het onder 2 op de inventarislijst genoemde document. Ten aanzien van de onder de nummers 3 tot en met 5 op de inventarislijst genoemde documenten heb ik besloten deze niet openbaar te maken. Ten aanzien van het onder 1 op de inventarislijst vermelde document is bepaald dat dit reeds voor een ieder openbaar is en daarom niet onder de Wob valt.

Bij brief van 26 november 2018 heeft u een bezwaarschrift ingediend tegen mijn besluit van 16 oktober 2018.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

De ontvangst van uw bezwaarschrift is bevestigd bij brief van 30 november 2018, kenmerk 2434297. Tevens is in deze brief medegedeeld dat de termijn waarbinnen ik op uw bezwaar dien te beslissen, aanvangt op 28 november 2018.

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

Per e-mail van 12 december 2018 heeft u desgevraagd te kennen gegeven af te zien van de mogelijkheid om te worden gehoord in deze bezwaarprocedure. Bij brief van 12 december 2018, kenmerk 2444566, is u de ontvangst van deze e-mail bevestigd.

Bij brief van 3 januari 2019, kenmerk 2450705, is de beslistermijn verdaagd met zes weken.

Ontvankelijkheid

Het bezwaarschrift is ingediend binnen zes weken na bekendmaking van het besluit. Het voldoet ook aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) gestelde eisen zodat het bezwaarschrift ontvankelijk is.

Wettelijk kader

De relevante artikelen van de Wob zijn vervat in bijlage 1 bij dit besluit. Deze bijlage maakt deel uit van het besluit.

Beoordeling van het bezwaar

Gronden van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift heeft u – kort samengevat – de volgende bezwaargronden ten aanzien van het bestreden besluit naar voren gebracht:

- a. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob (het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties)

U meent dat ik in het bestreden besluit niet concreet heb gemaakt dat door het openbaar maken van de informatie in de onder 3 tot en met 5 van de inventarislijst vermelde documenten het internationale contact stroever zal gaan verlopen. Bovendien meent u dat ik ten onrechte een beroep heb gedaan op dit artikel.

- b. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wob (het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten)

U meent dat ik mij ten onrechte op deze uitzonderingsgrond heb beroepen, omdat het in het bestreden besluit in het ongewisse laten wat betreft de huidige stand van zaken ten aanzien van rechtshulpverzoeken en meer specifieke de mogelijkheid van uitlevering tussen Nederland en de Verenigde Arabische Emiraten (hierna: VAE) tot rechtsonzekerheid leidt.

U meent dat bovendien in de memorie van toelichting bij artikel 10 van de Wob is opgenomen dat het bij deze uitzonderingsgrond gaat om gegevens die opsporingsambtenaren of het OM inmiddels hebben vergaard. De bedoeling van de wetgever met deze uitzonderingsgrond is derhalve het creëren van de mogelijkheid om informatie in een specifieke strafzaak niet openbaar te maken. Het ingediende Wob-verzoek ziet op informatie ten aanzien van internationale samenwerking en derhalve niet op specifieke gegevens in een of meer concrete zaken. Niet valt in te zien hoe met het openbaar maken van de verzochte informatie de opsporing en vervolging kan worden gefrustreerd. De documenten zien immers niet op gegevens die opsporingsambtenaren of het OM inmiddels hebben vergaard. Samenvattend bent u van mening dat door de weigering om de onder de nummers 3 tot en met 5 op de inventarislijst vermelde documenten te baseren op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wob in combinatie met de daarvoor gegeven motivering, de uitzonderingsgrond wordt gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze is gegeven.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

c. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob (de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer)

U meent dat uit de jurisprudentie volgt dat bij de afweging tussen enerzijds het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en anderzijds het belang van openbaarmaking, het uitgangspunt van de Wob, "openbaarheid is regel", zwaar dient te wegen. Voorts blijkt uit de memorie van toelichting bij deze uitzonderingsgrond dat de wetgever heeft beoogd deze bepaling niet verder te laten strekken dan gegevens over individuele functionarissen.

Nu in het onderhavige geval de persoonsgegevens volgens de motivering in het bestreden besluit reeds uit de documenten zijn verwijderd, is er geen belang meer ten aanzien van de persoonlijke levenssfeer. Dat gegeven in combinatie met de aangehaalde jurisprudentie en memorie van toelichting maken dat deze uitzonderingsgrond met een ander doel is aangewend dan dat met de uitzonderingsgrond is beoogd. U meent daarom dat tot openbaarmaking van de onder 3 tot en met 5 van de op de inventarislijst vermelde documenten moet worden overgegaan.

d. Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob (het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling)

U meent dat niet valt in te zien hoe openbaarmaking het functioneren van het ministerie zou kunnen frustreren, te meer nu de documenten onder meer zien op gemaakte operationele afspraken die er kennelijk op zijn gericht uitgevoerd te worden en daarmee openbaar worden. Tevens valt niet in te zien in welk functioneren het ministerie door openbaarmaking zou kunnen worden belemmerd, waardoor de motivering op de uitzonderingsgrond dermate ruim is omschreven en onvoldoende is onderbouwd dat het leidt tot rechtsonzekerheid.

e. Artikel 11, eerste lid, van de Wob (persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad)

U meent dat uit de motivering in het bestreden besluit blijkt dat de niet voor openbaarmaking bestemde informatie reeds uit het document is

verwijderd. Derhalve is er geen belang meer bij de weigering van openbaarmaking op grond van deze bepaling.

Voorts meent u dat per zelfstandig onderdeel van het document dient te worden gezien of het onderdeel voor weigering op basis van deze uitzonderingsgrond mogelijk is. Feitelijke gegevens die in het onder 3 op de inventarislijst vermelde document zijn opgenomen, kunnen in beginsel niet worden geweigerd. De weigering van het openbaar maken van het gehele stuk is derhalve in strijd met het geldende recht. U meent dat met de algehele weigering dan ook een ander doel wordt gediend dan met de uitzonderingsmogelijkheid op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob is beoogd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

Ten slotte verzoekt u om over te gaan tot vergoeding van de kosten ex artikel 7:15 van de Algemene wet bestuursrecht.

Overwegingen ten aanzien van uw bezwaar

Ad a) Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob (het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties)

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en internationale organisaties. Gelet op de totstandkomingsgeschiedenis van deze uitzonderingsgrond is het voor de toepasselijkheid daarvan niet noodzakelijk dat een verslechtering van de goede betrekkingen als zodanig met een land of internationale organisatie of instelling valt te voorzien. Reeds is voldoende dat voorzienbaar is dat door de gevraagde openbaarmaking het internationale contact op punten stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg met landen of internationale organisaties, moeilijker zal gaan dan voorheen, of dat men in die landen of internationale organisaties minder geneigd zal zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen. Voor toepassing van deze uitzonderingsgrond is het niet noodzakelijk dat het desbetreffende andere land wordt geconsulteerd. Ik wijs u op de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 16 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP4737, en van 10 april 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ7635, waarin de Afdeling overweegt dat uit de aard en de inhoud van de gevraagde informatie zelf kan volgen dat die voor de andere staat vertrouwelijk is.

Voorop wordt gesteld dat de minister een grote mate van beoordelingsvrijheid heeft om te bepalen of de Nederlandse internationale betrekkingen schade kunnen lijden als gevolg van openbaarmaking van informatie. Ik wijs u daarvoor op de uitspraak van de Afdeling van 13 augustus 2014, ECLI:NL:RVS:2014:3002. Ten aanzien van de onder 3 tot en met 5 van de op de inventarislijst vermelde documenten gaat het om informatie die ziet op bilaterale overleggen tussen vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid en die van de VAE om te bezien of ter aanvulling op reeds geldende VN-verdragen een technisch verdrag mogelijk is op het gebied van internationale rechtshulp. Het is van groot belang dat de

inhoud van dat soort besprekingen vertrouwelijk blijft, zoals gebruikelijk bij diplomatieke contacten. Gelet op het voorgaande is het aannemelijk dat de VAE bezwaren zullen hebben tegen openbaarmaking van deze documenten. Ik acht het dan ook voorzienbaar dat als deze informatie openbaar wordt gemaakt, het contact met dit land en mogelijk ook andere landen waarmee vergelijkbare afspraken moeten worden gemaakt, stroever zal verlopen. Het belang van openbaarmaking van deze informatie weegt daarom niet op tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en internationale organisaties. Ik handhaaf dan ook de in het bestreden besluit vermelde beslissing om de op de inventarislijst onder 3 tot en met 5 vermelde documenten niet openbaar te maken.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

Ad b) Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wob (het belang van opsporing en vervolging)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten. Het kan gaan om het belang van de opsporing en vervolging in een concreet geval, maar ook in het algemeen. Ik wijs u daarvoor op de uitspraak van de Afdeling van 30 juli 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BD8907. Bij deze uitzonderingsgrond kan bijvoorbeeld worden gedacht aan rapporten over een bepaalde vorm van criminaliteit of informatie die inzicht geeft in vertrouwelijke opsporingsstrategieën en -methoden. Het kan ook de samenwerking tussen verschillende (opsporings)instanties betreffen.

In het onderhavige geval zijn bij de onder 3 tot en met 5 van de op de inventarislijst vermelde documenten zowel het belang van opsporing en vervolging in het algemeen als in concrete gevallen aan de orde. Zoals hiervoor beschreven ziet de informatie in deze documenten op bilaterale overleggen tussen vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid en die van de VAE om te bezien of ter aanvulling op reeds geldende VN-verdragen een technisch verdrag mogelijk is op het gebied van internationale rechtshulp. Als deze informatie openbaar zou worden, zou het belang van opsporing en vervolging in het algemeen in het geding kunnen komen omdat zou blijken wat concreet besproken is tussen beide landen op het gebied van internationale rechtshulp. Dit risico zou tevens gevolgen kunnen hebben voor de opsporing en vervolging van concrete gevallen, omdat kwaadwillenden met het openbaar worden van deze informatie hun voordeel kunnen doen. Zo kan informatie over de feitelijke werkwijze bij uitleveringen worden misbruikt om de uitlevering in een concrete zaak te frustreren of te vertragen. Nu het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van opsporing en vervolging, handhaaf ik de in het bestreden besluit vermelde beslissing om de op de inventarislijst onder 3 tot en met 5 vermelde documenten niet openbaar te maken. Gelet op het voorgaande kan ik uw standpunt niet volgen dat deze uitzonderingsgrond is gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze bedoeld is.

Ad c) Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob (eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet

opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de op de inventarislijst onder 3 tot en met 5 vermelde documenten staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

In het kader van de heroverweging naar aanleiding van het bezwaar ben ik tot het oordeel gekomen dat ik met betrekking tot deze uitzonderingsgrond in de motivering van het bestreden besluit abusievelijk heb vermeld dat de persoonsgegevens reeds uit de documenten zijn verwijderd, terwijl is bedoeld te zeggen dat openbaarmaking van de in de genoemde documenten vermelde persoonsgegevens wordt geweigerd met een beroep op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob. De in het bestreden besluit ter zake opgenomen motivering wijzig ik dan ook dienovereenkomstig. Gelet op het voorgaande kan ik u niet volgen in uw standpunt dat er geen belang meer is ten aanzien van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en dat ik in mijn bestreden besluit deze uitzonderingsgrond voor een ander doel heb ingeroepen dan waarvoor deze is bedoeld.

Daarbij merk ik bovendien op dat ik de uitzondering van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob niet heb ingeroepen om openbaarmaking van de documenten 3 tot en met 5 integraal te weigeren, maar slechts voor onderdelen van deze documenten. In het onderhavige besluit handhaaf ik dan ook mijn beslissing om op onderdelen van de hiervoor genoemde documenten artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob toe te passen.

Bij mijn overwegingen heb ik vanzelfsprekend de staande jurisprudentie betrokken waaruit volgt dat het belang van de persoonlijke levenssfeer zich verzet tegen openbaarmaking van de namen van ambtenaren die niet vanwege hun functie in de openbaarheid treden. Zie onder meer de uitspraken van de Afdeling van 3 februari 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BL1844, en 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:321. Alleen ten aanzien van die ambtenaren die zich op grond hiervan op het belang van bescherming van hun persoonlijke levenssfeer kunnen beroepen, roep ik artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob in.

Voorts vul ik in het kader van de heroverweging naar aanleiding van het bezwaar de motivering ten aanzien van de onder 4 en 5 van de inventarislijst vermelde documenten verder aan. De handtekeningen van degenen die deze documenten hebben ondertekend, te weten ambtelijk vertegenwoordigers van Nederland en de VAE (document 4) alsmede de toenmalig minister van Justitie van Nederland de heer Dr. E.M.H. Hirsch Ballin en de (toenmalig) minister van Justitie van de VAE de heer dr. H. Bin Jouan Al Dhaheri (document 5), maak ik op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob, niet openbaar om het risico op identiteitsfraude te verminderen. Ook ten aanzien van deze gegevens acht ik het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid.

Ad d) Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob (onevenredige benadeling of bevoordeling)

Ik kan u niet volgen in uw standpunt en overweeg daartoe als volgt. Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft de verstrekking

van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken personen of derden. In het kader van de heroverweging naar aanleiding van het bezwaar vul ik de motivering ten aanzien van de onder 3 tot en met 5 van de inventarislijst vermelde documenten als volgt aan.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

Ten aanzien van de onder 3 tot en met 5 van de op de inventarislijst vermelde documenten gaat het om informatie die ziet op bilaterale overleggen tussen vertegenwoordigers van de Nederlandse overheid en die van de VAE om te bezien of ter aanvulling op reeds geldende VN-verdragen een technisch verdrag mogelijk is op het gebied van internationale rechtshulp. Het is van groot belang dat de inhoud van dat soort besprekingen vertrouwelijk blijft, zoals gebruikelijk bij diplomatieke contacten. Tevens moet door staten onderling vrijelijk van gedachten kunnen worden gewisseld.

Zoals hiervoor toegelicht, schuilt in de openbaarmaking van de documenten 3 tot en met 5 enerzijds het risico dat de samenwerking met de AVE stroever zal gaan verlopen en anderzijds dat de opsporing en vervolging van strafbare feiten wordt belemmerd. In beide gevallen wordt ook mijn ministerie onevenredig benadeeld. Immers kan mijn ministerie in dat geval haar taken op het gebied van uitlevering naar de VAE niet meer goed uitvoeren. Daarom handhaaf ik mijn in het bestreden besluit vermelde standpunt dat het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van de bij de aangelegenheid betrokken bestuursorganen en personen. Ik wijs u daarvoor op de uitspraken van de Afdeling van 18 juli 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX1817, en 5 juli 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2263. Ik handhaaf dan ook de in het bestreden besluit vermelde beslissing om de op de inventarislijst onder 3 tot en met 5 vermelde documenten niet openbaar te maken.

Ad e) Artikel 11, eerste lid, van de Wob (intern beraad)

U meent dat uit de motivering in het bestreden besluit blijkt dat de niet voor openbaarmaking bestemde informatie reeds uit het onder 3 op de inventarislijst vermelde document is verwijderd. Derhalve is er geen belang meer bij de weigering van openbaarmaking op grond van deze bepaling. Voorts meent u dat per zelfstandig onderdeel van het document dient te worden bezien of het onderdeel voor weigering op basis van deze uitzonderingsgrond mogelijk is. Feitelijke gegevens die in het onder nummer 3 op de inventarislijst vermelde document zijn opgenomen, kunnen in beginsel niet worden geweigerd. De weigering van het openbaar maken van het gehele stuk is derhalve in strijd met het geldende recht. U meent dat met de algehele weigering dan ook een ander doel wordt gediend dan met de uitzonderingsmogelijkheid op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob is beoogd.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijke

leidinggevend, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. De bedoeling dat stukken voor intern beraad zijn, moet uitdrukkelijk blijken of deze bedoeling moet redelijkerwijs kunnen worden vermoed. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moeten zijn. Zij moeten in alle openheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts relevant de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening kan nemen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

In het kader van de heroverweging naar aanleiding van het bezwaar ben ik allereerst tot het oordeel gekomen dat ik met betrekking tot deze uitzonderingsgrond in de motivering van het bestreden besluit abusievelijk heb vermeld dat de niet voor openbaarmaking bestemde informatie reeds uit het onder 3 van de inventarislijst vermelde document is verwijderd, terwijl is bedoeld te zeggen dat openbaarmaking van de in het document vermelde persoonlijke beleidsopvattingen alsmede de daarmee verweven feitelijke informatie wordt geweigerd met een beroep op artikel 11, eerste lid, van de Wob. De in het bestreden besluit ter zake opgenomen motivering wijzig ik dan ook dienovereenkomstig. Gelet op het voorgaande kan ik u niet volgen in uw standpunt dat er geen belang meer is om persoonlijke beleidsopvattingen niet openbaar te maken en dat ik in mijn bestreden besluit deze uitzonderingsgrond voor een ander doel heb gebruikt dan waarvoor deze is bedoeld.

Voorts vul ik in het kader van de heroverweging naar aanleiding van het bezwaar de motivering ten aanzien van het onder 3 van de inventarislijst vermelde document verder aan. Voor zover het document naast persoonlijke beleidsopvattingen ook feitelijke informatie bevat, geldt dat deze informatie, als ook de volgorde waarin deze in het document voorkomt, dusdanig nauw is verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen dat deze niet zijn te scheiden. Ook in bezwaar zie ik geen aanleiding om alsnog met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie over de persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken. Openbaarmaking zou ertoe kunnen leiden dat door ambtenaren van mijn ministerie niet meer vrijelijk en openlijk van gedachten kan worden gewisseld. Openbaarmaking is daarom niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. Ik handhaaf derhalve mijn standpunt dat het document op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob moet worden geweigerd.

Besluit

Gelet op het voorgaande verklaar ik uw bezwaarschrift ongegrond en handhaaf ik mijn besluit van 16 oktober 2018, onder aanvulling van de motivering.

Dit besluit op bezwaar zal op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Vergoeding kosten bezwaar

U heeft verzocht om vergoeding van de kosten van bezwaar met een beroep op artikel 7:15, tweede lid, van de Awb. Daarover beslis ik als volgt.

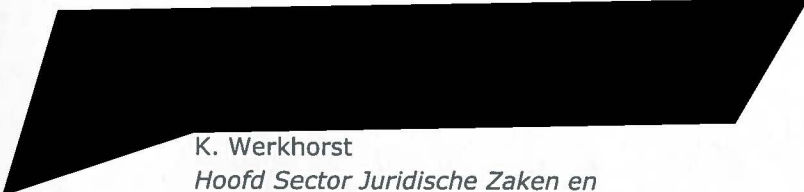
Op grond van dit artikel worden de kosten die in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs zijn gemaakt, vergoed voor zover het bestreden besluit wordt herroepen wegens een aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid. Gelet op de bovenvermelde beslissing is daarvan geen sprake.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

Hoogachtend,
de Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

K. Werkhorst
*Hoofd Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid*

BEROEPSCLAUSULE

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Rotterdam, Postbus 50951, 3007 BM Rotterdam. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking is toegezonden door de rechtbank zijn ontvangen. U kunt ook digitaal beroep instellen bij de rechtbank Midden-Nederland via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift berust. Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.

Bijlage 1 - Relevante artikelen uit de Wob

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;

- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid, op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om Informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196

herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.

4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
13 februari 2019

Ons kenmerk
2495196